

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnikiem 500000 mk., z przesyłką pocztową 500000 mk., za granicą 1000000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 300000 mk. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem 150000 mk. w tekście 150000 mk., za tekstem 80000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Pocz. Kasie Oszcz. № 38187.

POZNAŃSKI BANK ZIEMIAN, SP. AKC.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

EKSPozytura w WILNIE

WILNO, POZNAŃSKA Nr. 2. Telefon Nr. 164. Adres telegraficzny: PEBEZET WILNO.

Zboże. Mąka. Pasza. Nawozy sztuczne.

Dostarcza wagonowo: **superfosfat, tomasówkę, azotniak Chorzewski, siarczan amonu, kainit** oraz **sole potasowe** krajowe i zagraniczne.

WILEŃSKI PRYWATNY BANK HANDLOWY

Założony w 1873 r.

ul. Ad. Mickiewicza 8.

PRZYJMUJE WPLATY NA AKCJE BANKU POLSKIEGO

Przyjmuje wkłady, otwiera rachunki bieżące oraz udziela kredytów

w efektywnych walutach zagranicznych i RUBLACH ŻŁOTYCH

tu zież załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

Kasy Banku czynne od 9-ej rano do 2-ej po poł.

Dziś w piątek dn. 22-go b. m. o g. 7 wiecz. w lokalu T-wa „Rozwój” Trocka 11 m. 7.

Redaktor Jan Obst

wyglosi odczyt na temat

UNJA LUBELSKA

jako VI-ty z cyklu „Dzieje Litwy”.

Bilety w cenie 500,000 mk. i 250,000 mk. dla uszającej się młodzieży w kancelarii „Rozwoju” i przy wejściu.

BANK SPÓŁDZIELCZY WILEŃSKO-TROCKI

podaje do wiadomości Sklepom Detalicznym, że z dniem dzisiejszym otwiera **Hurtownię Wyrobów Tytuniowych** fabryk Państwowych w Wilnie przy

—o— ul. Ostrobramskiej Nr. 5. —o—

Administracja „Dziennika Wileńskiego” prosi prenumeratorów o niezwłoczne zawiadomienie administracji w razie nieakuratnego otrzymywania gazety. Prenumeratorów wileńskich prosimy o zgłaszanie reklamacji bezpośrednio do administracji, prenumeratorzy zamiejscowi powinni sprawdzić na właściwej poczcie, czy się znajdują w spisie odbiorców „Dziennika” i na wypadek jakichkolwiek usterek zawiadomić nas niezwłocznie.

Przypominamy Sz. prenumeratorom, iż czas uregulować zaległe opłaty i prenumeratę na marzec.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Interpelacja w sprawie stosunków kościelnych.

Posel Głabiński i koledzy ze Związku Ludowo-Narodowego wniosli do p. Ministra Spraw Zagranicznych interpelację w sprawie przesładowania Polaków przez ks. biskupa kowieńskiego Karewicza.

„Z memorjału wniesionego przez parafjan kościoła Karmelińskiego w Kownie dowiadujemy się, że ks. biskup Karewicz, którego władza duchowna rozciąga się na liczne parafje w Polsce, oświadczył delegatom parafjan, iż uważa, że święty obowiązek duchowieństwa litewskiego wależy przeciw polskości i naprawić winę poprzedników swoich przy których pomocy była wprowadzona mowa polska na Litwie.

Nie zamierzamy tracić słów na krytykowanie i piętnowanie takiego stanowiska dostojnika duchownego. Wobec tego jednak, że władza jego rozciąga się na ziemie Polskie zapytujemy p. Ministra Spraw Zagranicznych, czy gotów jest uzyskać jak najprędzej zgodę Stolicy Apostolskiej na wyłączenie parafji katolickich w Polsce z pod władzy owego jawnego wroga polskości i wielce szkodliwego ze względów religijnych dla Kościoła Katolickiego”.

Pożyczka zagraniczna dla Polski.

Według wiadomości ze sfer miarodajnych należy się spodziewać, że Polska wkrótce otrzyma pożyczkę zagraniczną ofiarowaną przez konsorcjum bankowe jednego z państw południowo-zachodnich.

Pertraktacje w tej sprawie są daleko posunięte tak że sprawę można uważać prawie za załatwioną. W piątek 22 b. m. wyjeżdża zagranicę w tej sprawie dwóch naczelników departamentu.

Obrady Klubu Chrz. Demokracji.

Klub parlamentarny Chrześc. Demokracji rozpoczął w czwartek obrady nad sytuacją polityczną. W dyskusji, która jeszcze nie została zakończoną omawiano między innymi nominację gen. Sikorskiego na stanowisko ministra Spr. Wojskowych i podkreślono, że tego rodzaju nominacja może być uważana za pewne odchylenie od zasadniczej linii rządu bezpartyjnej i apolitycznej.

Obrady klubu „Wyzwolenia”.

Przez cały dzień wczorajszy obradował zarząd główny klubu „Wyzwolenia” nad naprawą konsolidacji stronnictw ludowych.

Na tem tle doszło do ostrej walki pomiędzy posłem Thugutem a radykalnymi żywiołami stronnictwa, przyczem pos. Thugutt wypowiedział się przeciw połączeniu się z Brylistami.

Wieczorem doszło do głosowania przy którym 38 głosami przeciw 12 uchwalono rezolucję wzywającą zarząd klubu do połączenia się z grupą Pluty (wstydzieli się wymienić nazwisko Bryla).

Rezultat oznacza zwycięstwo grupy radykalnej prowadzonej przez Dąbskiego, który do p. Thugutta czuje urazę za niedostateczne popieranie jego ambicji, kiedy podczas ostatniego przesilenia Dąbski aspirował do misji tworzenia gabinetu.

Pensje urzędnicze na marzec.

Korespondent nasz dowiaduje się, że najbliższych dniach Rada Ministrów ustali mnożnik, na zasadzie którego będzie urzędnikom wypłaconą pensja 1 marca.

Prawdopodobnie urzędnicy otrzymają 1 marca o 18% wyżej niż 1 lutego.

Z brakujących 14 procent 2 proc. przypadnie na zmniejszenie pensji wskutek niżki drożyzny, 12 proc. zaś pójdzie na fundusz emerytalny.

Minister Spr. Wewn. oddaje tekę.

Od kilka dni wiadomem jest, że minister Spr. Wewnętrznych p. Sołtan oddał swą tekę do dyspozycji premiera Grabskiego z powodu przesmerzenia. Krąży również oczywiście różne pogłoski o jego następcy; zdaje się, że wyszedłby on z kół fachowo-administracyjnych a nie politycznych.

Związek Ludowo-Narodowy o nominacji generała Sikorskiego.

WARSZAWA, 21.II. (A. W.) W ślad za klubem Dubanowicza i klubem Piasta, Związek Ludowo-Narodowy powołał rezolucję w sprawie nominacji gen. Sikorskiego. Związek Ludowo-Narodowy oświadcza, że powołanie na stanowisko kierownika osób silnie zaangażowanych w walkach partyjnych musi zmienić stosunek Zwią-

ku do rządu. Związek Ludowo-Narodowy poleca prezydentowi żądać od rządu wyjaśnień w tej sprawie i od wyjaśnień tych uzależnia dalsze swe stanowisko polityczne wobec rządu.

Wiadomości telegraficzne.

Albert Thomas w Polsce.

WARSZAWA, 21.II (Pat). Dziś rano przybył do Warszawy Albert Thomas, dyrektor międzynarodowego biura pracy w towarzystwie p. Nippla, szefa gabinetu i p. Le brun, sekretarza osobistego. Dziś o g. 1 i pół podejmuje p. Thomasa minister spraw zagranicznych, wieczorem zaś wydaje na jego cześć przyjęcie kierownik Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Koncerty Emila Młynarskiego w Anglii.

LONDYN, 20.II (Pat). Koncerty Emila Młynarskiego w Szkocji mają ogromne powodzenie. Sale koncertowe są stale przepelnione. Brytyjskie towarzystwo radiotelefoniczne, urządziło 18 lutego specjalny koncert, którego słuchało 2 miliony osób.

W Moskwie dzieci marzną na śmierć.

Od 10 grudnia do 25 stycznia na ulicach Moskwy znaleziono 1035 zmarzniętych trupów dzieci.

REKTYFIKAT POTRÓJNIE
OCZYSZCZONY

SPIRYTUS 96°

T-wo Przemysłowo-Handlowe

„UNJA” S. A.

JAGIELLOŃSKA 3.

TELEFON Nr. 685.

SPRZEDAŻ HURTOWA
nie niżej 18 litrów
Aptekom, instytucjom, detali-
stom i osobom uprawnionym,
dla celów leczniczych
i technicznych.

JESZCZE O KASIE CHORYCH.

Kasa chorych nadesłała nam dziś z prośbą o wydrukowanie tekstu wyroku wydanego świeżo przez sędziego pokoju, mecą którego to wyroku niejakiś p. X skazany został na miesiąc aresztu za opór przeciwko egzekucji zarządzonej przez Kasę chorych.

Przyznajemy, iż po przeczytaniu komunikatu zdębieliśmy. Co to jest? W jakim żyjemy państwie?

Sędzia pokoju skazał na miesiąc aresztu spokojnego obywatela za to iż bronił swego mienia przed przysłanymi przez Kasę chorych funkcjonariuszami, którzy mu je zabrać mieli. P. Sędzia pokoju działał niezawodnie na zasadzie prawa, więc oczywiście krytyce podlegać nie może. Spełnił swój obowiązek — może nawet wbrew przekonaniu. Ale wolno przecie zapytać: jakież to jest prawo, które nadaje podobne przywileje i moc egzekutywy jakiej nie posiadają poza władzami sądowymi nawet organa urzędowe — instytucji w gruncie rzeczy prywatnej, przez nikogo nie kontrolowanej, instytucji stojącej na usługach nie społeczeństwa lecz partii.

Kasa chorych, jak wszystkie socjalistyczne pomysły, zamiast pomocy i błogosławieństwa stała się plagą właśnie tych najszerszych warstw pracujących, dla których rzekomo została stworzona. Najgorzszą atoli najgłówniejszą jej stroną jest panująca tu, przez żadne prawo nie krepowana przeciwnie, popierana i sankcjonowana samowola. Samowola ta wyraża się przede wszystkim w zupełnej dowolności, przez nikogo nie kontrolowanym rozkładaniu ciężarów podatkowych. Według zasady ustalonej przez prawo i zupełnie służącej, każdy pracownik, oraz pracodawca winien na rzecz Kasy chorych opłacać według ustalonej normy pewien procent od sumy pobieranej przez pracownika. Coż gdy wysokość zarobku określa się nie według faktycznie pobieranej przez pracownika pensji, lecz według widzimisię p. dyrektora Kasy Chorych. Znany nam jest następujący wypadek: do pewnej instytucji o charakterze społecznym zgłosił się emeryt, pełen jeszcze siły i chęci służenia sprawie narodowej ofiarując swą pracę bezinteresownie, pro publico bono. Przyjęto ofertę z wdzięcznością.

Emeryt, człek wiekowy, oczywiście co do wydajności pracy nie mógł dorównać młodszemu siłom, bądź co bądź, w swoim zakresie był bardzo peżytecznym współpracownikiem. Trwało to czas dłuższy, dopóki się nie dowiedziało o tem Kasa chorych i oto zapadł wyrok bezapelacyjny, p. Y. stosownie do zajmowanego stanowiska winien pobierać miesięcznie taką to pensję — czy ją pobiera lub nie, nie nas nie obchodzi — od tej (niepobieranej) pensji winien taki to procent opłacać Kasie chorych, zaś za tyle to miesięcy nie opłacanych ściągnięta zostanie taka to kara.

To znać: za twoje myto,

jeszcze cię obito. Pan Y. który mógł na cel społeczny ofiarować bezinteresownie pracę swą, nie był w stanie jeszcze do tego dopłacać, z konieczności więc musiał zrezygnować ze swego stanowiska, sztraf zaś za niego zapłaciła instytucja.

Ileż podobnych faktów widzimy w życiu codziennem: ileż to staruszek, osób o słabym zdrowiu, niezdolnych do pracy wyteżonej, żyło przy rodzinach, pomagając przy gospodarce domowej, doglądając dzieci, jedynie za utrzymanie z czego obydwie strony były zadowolone, z czasem wytwarzało się nawet stosunek jak gdyby pokrewieństwa. Lecz oto dowiaduje się o tem przy pomocy rozgałęzionej sieci wywiadowczej, przenikającej nawet do życia rodzinnego i mieszkań prywatnych — Kasa chorych; niebawem zapada wyrok: służąca Z. powinna pobierać taką to pensję, od której procent miesięczny należy się Kasie chorych. Za tyle to miesięcy (lub lat) wypada taka to kara, (zwykle suma bająska) która musi być wpłacona natychmiast, pod grozą niezwłocznej egzekucji. Ponieważ wyroki Kasy chorych, w przeciwnieństwie do wyroków najwyższych nawet instytucji sądowych są niemal bezapelacyjne i podlegają natychmiastowej egzekucji, więc pozostaje tylko zapłacić i dla uniknięcia dalszych podobnych wypadków odprawić staruszkę, która zwykle idzie pod kościół.

Ileż to znamy inwalidów wojennych i niewojennych, którzy, niezdolni do pracy normalnej, za pół lub ówierać ceny pracowali według sił swych i możliwości w różnych pomniejszych warsztatach stolarskich, szewskich, zegarmistrzowskich i t. p. Prawie wszystkich ich wypadło zwolnić, ponieważ wyznaczona przez Kasę chorych danina przewyższała faktyczny ich zarobek.

Wiadomem nam jest, iż tak pożyteczna instytucja jak K. O. K., walcząca skutecznie z wyzyskiem i paskarstwem, instytucja, z której korzystają tysiące najbiedniejszej ludności miejskiej, otrzymując tam ehlb po znacznie tańszej, niżeli rynkowe, cenie, o mało nie zlikwidowała się z powodu nadmiernej, zgola nieproporcjonalnej i fantastycznych ciężarów nałożonych na nich przez Kasę Chorych.

Tak się przedstawiają dobrodziejstwa socjalistyczne. Co w zamian za otrzymanie sumy, ściągane ze społeczeństwa, daje Kasa chorych... oprócz druków, odezów, poeżyj — o tem wiedzą najlepiej ci, którzy mieli nie-szczęście być jej klientami. Sprawa ta przekracza ramy artykułu niniejszego. Na ten raz ochcieliśmy tylko zwrócić się z zapytaniem do czynników miarodajnych: czy prawo, które przyznaje Kasie Chorych tak szerokie przywileje i taką egzekutywę, jakiej nie posiadają samorzady, nie przewiduje jakiejkolwiek kontroli nad jej działalnością i wędziła na zbyt wybujałą samowładzę. J. O.

Port w Gdyni.

WARSZAWA, 22.II. (A. W.) Na czwartkowym posiedzeniu połączonych Komisji Sejmowych Morskiej i Przemysłowo-handlowej omawiano nadzwyczaj ważną sprawę budowy własnego portu w Gdyni. W imieniu rządu wysunięto szereg rezolucji z których najważniejsze są: 1) oddania budowy portu jednej z odpowiedzialnych firm prywatnych na 2 lata, 2) zaopatrzenia Gdyni w najlepsze połączenia z resztą kraju i zastosowania dla dworców w Gdyni

Kłajpeda a rząd litewski.

KROLEWIEC, 20.II. (Pat.) Prasa wschodnio-pruska, omawiając pobyt komisji Ligi Narodów w Kłajpedzie przewiduje, że decyzja Ligi Narodów wypadnie na niekorzyść Litwy. Decyzja ta — zdaniem tejże prasy — spowoduje upadek

rządu Galwanauksa, gdyż ostatnia uchwała sejmu litewskiego odroczyła tylko na pewien czas upadek tego rządu. Po upadku Galwanauksa, zdaniem prasy wschodnio-pruskiej, powstanie na Litwie rząd polonefilski.

DOM BANKOWY

T. BUNIMOWICZ

BANK DEWIZOWY

PRZYJMUJE ZAPISY i WPŁATY

na AKCJE BANKU POLSKIEGO.

PRZYJMUJE NA OPROCENTOWANIE

DOLARY i RUBLE ŻŁOTE

(wypłaty w tychże walutach)

Wykonuje polecenia kupna — sprzedaży walorów na giełdzie warszawskiej. Złatwia wszelkie czynności bankowa.

Sejm i Rząd.

Z Rady Ministrów.

Rada Ministrów na ostatnim posiedzeniu uchwaliła przedłożyć Sejmowi projekt zmian w ustawie o państwowym podatku przemysłowym i w ustawie o tymczasowym regulowaniu finansów komunalnych. Dotychczas nie podlegały państwowemu podatkowi przemysłowemu wszelkie przedsiębiorstwa prowadzone przez Państwo na podstawie praw zwierzchniczych, praw monopolu, lub pracujące wyłącznie na potrzeby administracji państwowej, dalej państwowe koleje żelazne, łącznie ze wszelkimi urządzeniami i przedsiębiorstwami państwowymi, związane z eksploatacją i budową kolei; następnie zakłady kinematograficzne, prowadzone przez instytucje państwowe, wreszcie teatry państwowe, o ile nie były oddane w dzierżawę. Ponieważ dotychczas związkom komunalnym przysługiwało prawo opodatkowania tylko tych przedsiębiorstw, które podlegały państwowemu podatkowi przemysłowemu, przeto na tej drodze uzyskałyby, według projektu rządowego, wymienione przedsiębiorstwa państwowe uwolnienie od komunalnego opodatkowania. Sejm jednak uchwalił, że przedsiębiorstwa podlegają wymiarowi idealnego podatku przemysłowego w celu opodatkowania na rzecz związków samorządowych. W ten więc sposób wymienione przedsiębiorstwa poddać komunalnemu opodatkowaniu. Na tej podstawie miałby skarb Państwa zapłacić związkom komunalnym podatek w wysokości 0,5% od obrotu, co wynosi za sam rok 24 około 4.310.000 fr. złotych, co czyni według dzisiejszego kursu z górą 8 trylionów mk. pol. Na taki wydatek Państwo nie mogłoby się zdobyć, zwłaszcza w obecnym okresie sanacji skarbu, nie mogąc zaś znaleźć pokrycia na takie wydatki, nie stawiałoby tego w budżecie tegorocznym. Wobec tego zaszła konieczność poczynienia odpowiednich zmian w dotychczasowych ustawach. Projekt Rady Ministrów pozostawia natomiast bez zmian postanowienia o opodatkowaniu komunalnym państwowych przedsiębiorstw kinematograficznych i państwowych teatrów, ponadto zaś wszelkich państwowych zakładów kredytowych, które ze względu na znaczne obroty powinny przynosić związkom komunalnym wielkie wpływy z dodatku do państwowego podatku przemysłowego. Z drugiej strony przedsiębiorstwa komunalne użyteczności publicznej nie podlegają opodatkowaniu państwowemu, inne zaś przedsiębiorstwa mogą być od niego zwolnione. Związki komunalne korzystają w znacznej mierze z tych uwolnień. Z powodu uszczerbku, jaki ponoszą związki komunalne, Państwo złożyło rekompensatę dla samorządu komunalnego, przez zawieszenie potrącenia od sumy komunalnego podatku do podatku przemysłowego kwot uszczonnych tytułem komunalnego dodatku do ceny świadectw przemysłowych. Efekt finansowy tego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej dla związków komunalnych wynosi około 4 milionów fr. złot., t. j. około 7,5 trylionów mkp. Ponadto przez wprowadzenie w życie przepisów ustawy drogowej o pobieraniu całego szeregu danin na pokrycie

wydatków na budowę i utrzymanie komunalnych dróg, umożliwić się pokrycie wydatków, stanowiących prawie połowę komunalnego zapotrzebowania budżetowego. Ciągnąc samorządowe w związku z temi reformami ze swojej strony wprowadzają za przykładem Państwa i społeczeństwa jak najdalej idące oszczędności w swoich wydatkach, zwłaszcza w zakresie wydatków osobistych i wydatków inwestycyjnych. Połączone wysiłki wszystkich tych czynników doprowadzą niezawodnie do finansowego odrodzenia ojczyzny.

Dzień polityczny.

Obrazy zarządu głównego Zw. Lud. Nar.

We środę dn. 20 lutego odbyło się pod przewodnictwem prezesa posła Kozickiego, posiedzenie zarządu głównego Zw. lud-nar., na którym toczyła się dyskusja nad projektem ustaw samorządowych, wniesionymi przez rząd do Sejmu.

Zarząd Zw. lud-nar. wypowiedział się za językiem polskim, jako urzędowym w samorządzie, za systemem pluralnym przy wyborach i przeciw systemowi proporcjonalnemu przy wyborach w gminach i za pośrednictwem przy wyborze do ciał samorządowych wiejskich, za wydzieleniem szkolnictwa z kompetencji ciał samorządowych, za trzystopniowością w ustroju samorządowym, wreszcie za ustanowieniem cenzusu wykształcenia dla wójtów gmin wiejskich.

Uznając wprowadzenie ustaw samorządowych za sprawę wielkiej wagi Zarząd uchwalił plan akcji, mającej na celu uświadomienie szerokim sferom znaczenia samorządu i dania im możności wypowiedzenia się co do ustroju samorządowego.

Na końcu wybrano komisję do opracowania kwestji samorządowej.

Układ włosko-jugosłowiański.

Oryginał układu włosko-jugosłowiańskiego po ratyfikowaniu przez parlament zabrano został przez generała Bodrero do Rzymu, gdzie nastąpi wymiana dokumentów ratyfikacyjnych. Port Barros wraz z delta zostanie wydany władzom jugosłowiańskim w przeciągu dwóch dni.

Węgierskie Zgromadzenie Narodowe.

Na Zgromadzeniu Narodowym na Węgrzech opozycja zaatakowała gwałtownie premiera Bethlena za wydane przymusowe zarządzenia finansowe. Bethlen odpowiedział, że sytuacja zmusza rząd do szybkiego działania. Rząd zwrócił się później do Izby z wytłumaczeniem konieczności wydanych zarządzeń i postawi kwestję zaufania.

Komisja finansowa Zgromadzenia Narodowego po dwudniowych rozprawach przyjęła projekt ustawy w sprawie obrony waluty węgierskiej. Ze względu na nagłość sprawy komisja zaproponuje Izbie aby rozprawę przeprowadzono natychmiast.

Zaprzeczenie.

Prasa lewicowa rozwodzi się bardzo szeroko nad zamiarem utworzenia w Paryżu i Moskwie ambasad polskich i utrzymuje, iż kandydatami na ambasadorów polskich w Paryżu są pp. R. Dmowski i Kaz. Lubomirski. Doniesienie te są czecem i zupełnie dowolnymi kombinacjami.

Reewakuacja z Rosji.

Senaeka komisja spraw zagranicznych wysłuchała spawozdania sen. Siennickiego o działalności komisji reewakuacyjnej do maja 1922 r. Obecny na posiedzeniu min. Olszewski broniąc się, wywodzi, iż komisja reewakuacyjna mimo piętujących się trudności wykonała większą część zamierzonej pracy.

Życie ekonomiczne.

Frank złoty.

Kurs obowiązujący.

22 lutego	1,800,000 mk.
23 lutego	1,800,000 mk.

Dla opłat kolejowych od 16 do 29 lutego 1.800.000 mk.

Dla opłat pocztowych od 16 do 29 lutego 1.800.000 mk.

Dla wyrobów tytoniowych od 17 do 24 lutego 1,800,000 mk.

G I E Ł D A.

Wilno, dn. 21 II 1924 r.

Czeki i wpłaty New - York 9.280 000.

Ruble złote 5.125.000.

8% Państw. Pożyczka Złota 1.325.000.

Warszawska giełda urzędowa z 21.II. Dolary amer. (9.850.000—9.800.000, funty ang. 40000000, franki francuskie 887500—884000, złoty frank 1802000, bony złote 1350000—1400000, pożyczka złota 13500000—18000000—13500000, pożyczka dolarowa 5800000—6875000—5825000, milionówka 800000—750000. Tendencja bez zmiany.

Akcje: (W tys. mk.) Bank Handlowy w Warszawie 26000—25000—25250, Bank Kredytowy 1650—1750—1700, Wileński Prywatny Bank Handlowy 800—250—800, Warszawskie Towarzystwo Fabryk Cukru 16500—17250—17000, Warszawskie Two Kopalń Węgla 18600—19000 (setki), 91000—19500 (pięćdziesiątki), 21000—21500 (dwudziestki), 21500—21000—21250 (drobne), Cegielski 2750—2700, Rudzki 6950—7100 (setki), 7150—7250 (pięćdziesiątki), 7900—7800—7500 (dwadziestki), 7800—8100 (drobne), Starachowice 15000—15750—15275, B-cia Jabłkowsey 700—675, Lilpop 2800—2900—2850. Tendencja bez zmiany. Dla niektórych zwyżkwa.

WILNO, 21.II. (A. W.) Obroty pozagiełdowe. Londyn 39700000. Listy zastawne Wil. Banku Ziemińskiego 58500000. Wileński Prywatny Bank Handlowy 315000. Wileńska Fabryka Drutu i Gwoździ 3850000, B-cia Jabłkowsey 185.000.

Giełda łódzka.

ŁÓDŹ, 21.II. (A. W.) Usiłowanie zarządu giełdy łódzkiej wprowadzenia więcej żywienia i nadania giełdzie tak ważnego ośrodka przemysłowego jak Łódź, charakteru niezależnego nie pozostało bez wyników. Już we wtorek dało się zauważyć większe zainteresowanie. W myśl postanowień dyrektorów miejscowych banków zamówienia przekazywane są przede wszystkim przez upoważnionych agentów giełdowych na giełde miejscową, dopiero w razie niemożności spełnienia poleceń klienta przenoszone są na giełde warszawską. Powołana do życia rada giełdowa wszczęła pozatem szeroką działalność i dzielić się będzie aktualnymi wiadomościami z prasy. W związku z zapisami na akcje Banku Polskiego Rada Giełdy Pieniężnej rozesała do wszystkich poważniejszych zrzeszeń w Łodzi gorące wezwanie do zapisu na akcje Banku Polskiego, które winny być chociażby w najmniejszej ilości w posiadaniu nawet drobne go kapitalisty.

Srebrna moneta w Rosji.

MOSKWA, 21.II. (A. W.) Na posiedzeniu Sownarkomu w dn. 19 b. m. postanowiono ogłosić dekret o wypuszczeniu drobnej monety srebrnej wartości 10, 15, 20 i 50 kop. oraz 1 rb.

Memoriał parafjan kościoła po - Karmelickiego w Kownie do polskiej frakcji poselskiej sejmu litewskiego.

Do frakcji polskiej sejmu kowieńskiego złożono następujący memoriał:

Do Polskiej Frakcji Poselskiej sejmu.

My niżej podpisani zwracamy się do Polskiej Frakcji Poselskiej z gorącą prośbą i zażaleniem, że dożyliśmy czasów, iż zabraniają nam chodzić do kościoła wybudowanego przez ojców naszych, grożą nam za uczęszczanie do kościoła aresztem i tylko za to, że chcemy modlić się po polsku. Czy nie dosyć już było tego, że ksiądz Miłazsko, proboszcz parafji po-Karmelickiej, w przeciągu całego roku systematycznie rugował język polski z naszego parafjalnego kościoła, gdzie jest absolutna większość wiernych, mówiących po polsku. W ostatnich czasach zaczął postępować wprost w brutalny sposób, ponieważ usunął tabliczki i zaczął usuwać obrazy z kościoła, dlatego, że tam były napisy w języku polskim. Dowodem prawdy niech posłużą następujące fakty:

Z rozporządzenia księdza Miłazskiego zamalowano obraz N. M. P. Niepokalanego Poczęcia, został w barbarzyński sposób zniszczony i usunięty z kościoła jedynie dlatego, że na tym obrazie były napisy w języku polskim. A gdy parafjanie w tej sprawie udali się do swego proboszcza, ks. Miłazsko, proboszcz krótko powiedział: „Zamalować obraz kazalem, bo niektórzy parafjanie mnie o to prosili, a jeżeli wam się to nie podoba i powiadacie, że ten obraz do was należał, to każe go zupełnie usunąć. Nie zapominajcie przytem, że ja tu jestem gospodarzem i mogę robić co mnie się podoba”. Wtedy powtórnie udała się delegacja od parafjan do J. E. ks. Biskupa Karawicza, aby zanieść skargę na ks. Miłazskę za zniwastowanie i usunięcie obrazu, a biskup Karawicz oświadczył, że uważa za święty obowiązek duchowieństwa litewskiego waleczyć przeciw polskości i naprawiać winy poprzedników swoich, przy których pomocy była wprowadzona polska mowa na Litwie. A co się tyczy parafjan polaków kościoła po-Karmelickiego, to ci i tak zawiele mają, bo proboszcz zostawił im

śpiewy rano w święte dni do wotywy i w czasie niezapórów co drugie święto. Wy mieszkacie na Litwie i musi każdy z was mówić i modlić się w kościele po litewsku. A gdy delegacja od parafjan zapytała J. E. co polacy mają na Litwie, to J. E. podniesionym głosem rzekł: „Macie szkoły polskie a tego warci nie jesteście, nawet gimnazja polskie utrzymywane za środki z Warszawy, a jeżeli rząd toleruje takie rzeczy, to my dostojniej kościoła na Litwie nie możemy znieść i tolerować takich rzeczy, a z podwójną energią waleczyć przeciwko polskości na Litwie”.

Dalej J. Ekselencja oświadczył, że zadaniem duchowieństwa jest prowadzić kategorię walkę przeciw polskiej mowie, a wierni muszą pogodzić się z takim postępowaniem duchowieństwa i uzyć się po litewsku mówić i modlić się a ktoby przeciwnym był takiemu pogładowi, może lepiej nie chodzić do kościoła.

Nie więc dziwnego, że w niedzielę 13 stycznia b. r. w kościele po-Karmelickim po niezapórach gdy odbyły się śpiewy w języku polskim a ksiądz proboszcz udzielał w tym czasie relikwii świętych do ucaławiania wiernym i uśmiechał się.

Takie i tym podobne fakty czyż nie dostatecznie odzwierciedlają, jakie nam krzywdy są czynione za to, że nas matki nauczyły ojczyznoję pacierza, i te krzywdy zmuszają nas w ostateczności udać się do swych przedstawicieli, bo dostojnik kościoła J. E. Biskup Żmudzki nie chce słyszeć gorących prośb wiernych.

Wy dzisiaj nasi jedyni opiekunowie wysłuchajcie naszej prośby i zwróćcie się o nasze krzywdy do wyższej władzy duchownej, abyśmy i nadal mogli chwalić Boga w Domach Bożych w tym języku, w jakim nas matki nauczyły pacierza i prosimy Was gorąco o postępowaniu ks. Miłazski, proboszcza parafji po-Karmelickiej ogłosić czyli doprowadzić do powszechnej wiadomości za pośrednictwem pism tu na Litwie i Zagranicą i nadal bronić naszej wiary i mowy ojców naszych.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

Tylko dzięki odpowiedniemu artykułowi ustawy miejskiej, zezwalałemu na ważność uchwał na następnym posiedzeniu w razie niedojścia do skutku pierwszego posiedzenia mogło się odbyć wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej. Obrady toczyły się w obecności kilkunastu osób.

Dominowały jak zwykle na początku roku sprawy podatkowe. Chodziło o zmianę brzmienia niektórych artykułów statutów podatków komunalnych jak od konsumpcji spirytusu, wyrobów i przetworów spirytusowych i wszelkiego rodzaju win, następnie od piwa, a dalej od wynajmu mieszkań w hotelach, pokojach umeblowanych, pokojach nolegowych i gospodach dla przyjezdnych. Radni przychylili się zasadniczo do wniosków w tym względzie Magistratu.

Bardziej zasadnicze znaczenie miała sprawa ustalenia podatków od budynków i od gruntów położonych w obrębie m. Wilna. W sprawie podatku od budynków przyjęto wniosek komisji finansowej ustalający wysokość podatku na 1/3 promilla w stosunku do wartości przedwojennej budynku wyrażonej w rublach równych 2 fr. 66 cent. złotych. W sprawie podatków od gruntów nawiązując do wniosku komisji finansowej opowiedział się przeciwko wnioskowi ze względu na zdrowotność miasta i potrzebę dążenia do idealnego miasta ogrodów a nie zmuszania przez opodatkowanie do jaknajbliższego zabudowania placów. Trudne warunki finansowe miasta skłoniły jednak Magistrat do postawienia wniosku opodat-

kowania placów na porządku dziennym. Uchwalono również 1/2 proc. od tysiąca jak i w stosunku do budynków. Statut tego podatku wymienia szczegółowo jakie place nie podlegają opodatkowaniu. Przedewszystkiem place poczawszy od 10 krotnej ilości terenu zajmowanego przez budynek. Jeżeli n. p. budynek zajmuje 100 sążni kwadratowych wolne są od podatku 1000 sążni przyległych do budynku. Dalej nie podlegają opodatkowaniu nieużytki błota i t. p. grunta martwe. W gminach podmiejskich podatek od placów pobierany będzie jako dodatek do podatku państwowego od gruntów.

Po załatwieniu tej kwestji Rada miejska omawiała bardzo ważną kwestję zorganizowania pomocy bezrobotnym. Obradowano nad wnioskami komisji finansowej i technicznej. W chwili obecnej mamy 881 bezrobotnych, w tem około 200 robotników niewykwalifikowanych. Jak wyjaśniło się z referatu p. Łokuciewskiego, pomoc może wyrazić się w rozszerzeniu kuchni ludowej istniejącej w murach po-Franciszkzańskich na co potrzebne są dwa miljarde oraz w zorganizowaniu robót ziemnych przy regulacji lub niwelacji ulic. Miasto udzielić pomocy finansowej nie może. Potrzebna jest pomoc rządowa. Natomiast pomoc miasta wyrazić się może w przeznaczaniu na bezrobotnych wpływów z podatków pobieranych od konsumentów w restauracjach po godz. 10 tej wieczorem. Rada miejska wnioski komisji zaakceptowała.

Z innych spraw uchwalono podatek na 1924 r. od koni w wysokości 30 złotych oraz od powozów jednokonnnych 20 złotych, a dwukonnnych 40 złotych.

Wiadomości bieżące.

Wiadomości kościelne.

— **Rocznica śmierci twórcy i pierwszego rektora Uniwersytetu Lubelskiego.** Dnia 25 b. m. jako w 27-ą bolesną rocznicę śmierci ś. p. ks. Idziego Raduszewskiego staraniem b. studentów Uniwersytetu Lub. odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele akademickim św. Anny o godz. 8 r.

Z miasta.

— **Nowe ceny chleba i bułek.** Na mocy opinji komisji rzeczoznawców od dnia 20 b. m. nie mogą być pod grozą odpowiedzialności pobierane większe ceny za chleb i bułki niż niżej podane.

Chleb pyłkowy 635 tys. kilogram, chleb pyłkowy z mąki poznańskiej — 555 tys., chleb stołowy — 480 tys. chleb razowy — 300 tys kilogram bułki razowej — 1.400 tys. kilogram, bułek maślanych — 2 miliony marek.

— **Exmisja Kasy Chorych z budynku rządowego.** Onegdaj Sąd Apelacyjny rozpatrywał powództwo Prokuratorji Generalnej Państwa o wyeksmitowanie z budynku rządowego przy ul. Dominikańskiej, Kasy Chorych, z ramienia tej instytucji występował mec. M. Engiel i mec. Folejewski. Powództwo popierał przedstawiciel Prokuratorji Generalnej mec. Adolf Kopeć.

Obroncy Kasy Chorych wykazywali wielką użyteczność tej instytucji i powołując się na nieocenione dobrodziejstwa, jakie daje ludności nasza Kasa Chorych mec. M. Engiel, w półgodzinnym przemówieniu żądał pozostawienia jej w dotychczasowym lokalu.

Replikował mec. A. Kopeć, który wskazał, iż podnoszona tak wymownie przez obrońców nadzwyczajna dla całej ludności użyteczność Kasy Chorych nie może być prawnym powodem do zajmowania lokalu rządowego, tak samo jak nie może zwiększyć lub zmniejszyć jej użytecznościoci sądowniej wileńskiego komisarza za działalność antypaństwową. Sąd po dłuższej naradzie zatwierdził wyrok Sądu Okręgowego nakazujący exmisję i wyznaczył termin na opuszczenie lokalu przy ul. Dominikańskiej Nr. 15 do 1 maja roku bieżącego.

— **Dobrodziejstwa Kasy Chorych.** Do redakcji naszego pisma zgłosiła się pewna członkini Kasy Chorych, która oświadczyła, że udała się we wtorek o godz. 10 ambulatorjum Kasy Chorych i czekała do godz. 3 w kolejce bez rezultatu, następnie po przerwie obiadowej spędziła w tej dobroczynnej instytucji czas od godz. 5 do 8 i nie mogła pomimo to uzyskać porady lekarskiej.

Zaznaczyć należy, że poza straconym czasem na rzecz Kasy Chorych powyższa członkini opłaciła łącznie ze swoim pracodawcą 6% gaży miesięcznej.

— **Szewcy strajkują.** Od dni paru szewcy wileńscy ogłosili strajk żądając za robotę kamazsy po 4 rb. 50 kop. w zlocie, co jest znacznie wyżej niż przed wojną. Pracodawcy zgodzili się na 3 rb. 50 kop. Ponieważ porozumienia nie osiągnięto robotnicy szewcy ogłosili strajk.

Odczyty.

— **„Unja Lubelska”.** Na temat powyższy wygłosi p. red. Obst odczyt jako szósty i ostatni z cyklu „Dzieje Litwy”. Odczyt odbędzie się w lokalu „Rozwoju” dziś o godz. 7 mej wiecz.

— **Oświata pozaszkolna.** W sobotę 23-go lutego o godz. 6ej wiecz. w sali Sniadeckich prof. Kłos wygłosi trzeci odczyt z przeobrażeniami z cyklu: Trzy etapy kultury artystycznej w Polsce.

— **U Techników.** W piątek, 22 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu Stowarz. Techników (Wileńska, 33) odbędzie się odczyt inż. Wł. Rudzińskiego pod tytułem: „Budowa elektrycznych kolei dojazdowych Wileńskich”.

Z życia stowarzyszeń.

— **Z „Sokoła”** Wydział T-wa przypomina wszystkim Druhoniom i Druhonom o mającym się odbyć w niedzielę d. 24 b. m. o godz.

4 ppdn. w lokalu własnym przy ul. Wileńskiej Nr. 10—nadzwyczajnem walnem zgromadzeniu dla zorganizowania Okręgu Wileńskiego, tudzież omówienia wstępnej sprawy „Złotu Kresowego” w Wilnie w d. 8 i 9 czerwca r. b., wyświęcenia sztandaru i przyłączenia się do Związku Stowarzyszeń „Straż Narodowa” w Warszawie. Zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość obecnych osób. Obecność wszystkich Członków obowiązkowa. Na zebraniu wydawane będą nowe legitymacje związkowe do otrzymania których będą mieli prawo tylko ci, którzy nie zalegają ze składkami. Zapisy na umundurowanie Sokolskie przyjmuje kancelarja T-wa.

Sprawy kolejowe.

— **Koukurs na samolot komunikacyjny.** Ministerstwo Kolei Żelaznych ogłosiło, celem wytworzenia w Polsce własnego typu płatowca do celów powietrznej komunikacji osobowo-pocztowej, konkurs na projekt płatowca.

Termin konkursu 15 czerwca r. b. Nagród naznaczono dwie. Szczegółowe warunki konkursowe są do przejżenia w ewentualnego otrzymania w Polskiem Stow. niu Techników (Wilno, Wileńska, 33) w godz. 7—9 wiecz.

Sprawy powiatowe.

— **Sprawa pomieszczeń dla eksmitowanych pracowników rolnych.** Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadesłało do p. Delegata Rządu okólnik w sprawie pomieszczeń dla eksmitowanych na wiosnę ordynariuszów rolnych. P. Minister zwraca uwagę, iż na wiosnę ilość zwolnionych pracowników rolnych może być znaczna i pewna część ich nie będzie mogła niezawodnie znaleźć schronienia. Aby zapobiedz temu zjawisku Ministerstwo poleca zajęcie się tą sprawą starostwom i wydanie zezwolenia by naczelnicy gmin wyszukali miejsca dla bezdomnych ordynariuszów.

— **Danina lasowa w pow. wileńsko-trockim.** Do dnia 1 lutego w pow. wileńsko-trockim złożono 107 deklaracji o daninie lasowej.

Na mocy złożonych deklaracji po sprawdzeniu wysłano 87 nakazów płatniczych na sumę 305,400 franków złotych oraz w naturze drzewa w ilości 1303 metrów. W stosunku do osób, które nie złożyły deklaracji zastosowane będą środki represyjne.

Teatr, muzyka i sztuka.

— **Teatr Polski (Lutnia).** Dziś po raz drugi doskonała komedia Nicodemiego „Nauczycielka” ze znakomitą Ireną Solską w roli tytułowej. Jest to utwór pełen słońca, pogody i sentymentu.

— **„Cyd”** na przedstawieniu popularnym w Teatrze Polskim. W niedzielę nadchodząca o godz. 4ej po poł. odbędzie się przedstawienie popularne po cenach do połowy znizonych. Wystawiony zostanie po raz ostatni „Cyd” Corneilla w inscenizacji F. Buszczyca z udziałem I. Solskiej.

— **Teatr Wielki (na Pohulanie).** Dziś po raz 8 my wyborna operetka Stolza „Taniec szczęścia”, która schodzi niebawem z repertuaru, ustępując miejsce najnowszej nadwyras melodyjnej operetce Reinweina „Niech mnie djabli wezmą”. Przygotowania pod kierunkiem reżyserkim Napoleona Sawickiego w całej pełni. Nowe dekoracje przygotowują pracownie teatralne.

— **Z opery.** Jutro w Teatrze Wielkim premiera wspaniałej opery Offenbacha „Opowieści Hoffmana” pod reżyserją J. Stepińskiego i kierunkiem muzycznym J. Leszczyńskiego. Dekoracje według projektu prof. Pronaszko.

Zabawy.

— **Pożegnanie karnawału.** Na ogólne żądanie łaskawych gości Koło Polek powtórzy w dniu 3-go marca w salach Domu Oficera Polskiego bal maskowo-kostjumowy z dnia 16-go b. m., uznany za najweselszą zabawę w obecnym karnawale.

— **Zabawa karnawałowa** odbędzie się w klubie inteligencji pracującej (Jagiellońska 10) w dniu 23-go lutego r. b. Początek o godz. 10ej wieczorem. Wstęp za rekomendacją członków klubu.

— **Bal Koła Przyrodników.** Dnia 25-go b. m. odbędzie się w sali Georges'a doroczna zabawa taneczna Koła Przyrodników St. U. S. B. pod protektoratem J. M. Rektora Parzewskiego, Prorektora prof. Ehrenkreutzowa, dz. prof. Bekiera i prod. prof. Patkowskich.

Obowiązkami gospodarzy łaskawie przyjęli: panie Andruszkiewiczowa, Bańkowska, prof. Bazarewska, Bochwicowa, Burhardtowa, Dawidowska, prof. Dziewulka, Fiedorowiczowa, Korwin-Kurkowska, prof. Kraszewska, Luboińska, Łabuńska, prof. Łukasiewiczowa, prof. Sze-

liga-Mierzejewska, Mohlowa Wacławowa, Niewodniczańska Wiktorowa, Okuliczowa, prof. Orłowska, Pławska, Przewłocka, prof. Retingerowa, prof. Ruszczykowa, Rymaszyn, prof. Staniewiczowa, prof. Wilezyńska, Wimborowa, prof. Zawadzka Panowie: Bańkowski, prof. Bazarewski, Bochwie, Burhardt, prof. Dziewulski W., prof. Dziewulski Wl., prof. Hlasko, prof. Jantzen, prof. Kolbuszewski, prof. Kempisty, prof. Kraszowski, prof. Szeli-Mierzejewski, Mohl H., Mohl W., Niewodniczański, prof. Orłowski, Przewłock, Stefan, prof. Prüffer, prof. Retinger, prof. Rudnicki, prof. Ruszczyce, prof. Sławiński, prof. Staniewicz, prof. Staszewski, prof. Weisenhoff, prof. Wilezyński, prof. Wiśniewski, prof. Zawadzki.

Pozostałe bilety są do nabycia u pp. gospodarzy.

— **Bal architektów.** Bal studentów architektów Wydziału Szt. Pięknych U. S. B. odbędzie się 25-go lutego r. b. w salach Apollo (Dąbrowskiego 5). Protektorat łaskawie objeli: J. M. Rektor Alfons Parzewski, dyr. inż. K. Zawisza, prez. inż. Emil Landsberg i gen. Hugo Gribsch.

Komitet honorowy stanowią pp. gen. Antonowicz, prezyd. W. Bańkowski, St. Bochwicowie, Ign. Bohdanowiczowie, prof. S. Ehrenkreutzowie, L. Fiedorowiczowa, p. Joczowie, Kuratorstwo Zyg. Gasiorowsy, inż. H. Genella, mec. J. Kłost, prof. J. Kłosowie, prof. O. Krasnopolski, A. Łabuńska, E. Landsbergowa, w. prez. J. Łokucjewszy, dyr. J. Malecey, dyr. Matersy, K. Marciniowsy, inż. Miecznikowsy, Z. Muchnińska, H. hr. Mohl, inż. L. Piegutkowsy, A. Pimonow, prof. Z. Pronaszowie, inż. A. Przygocey, deleg. W. Romanow, prof. J. Remeerowie, inż. T. Rostworowsy, dziek. F. Ruszczycey, gen. Rydz-Smigłowie, dyr. Sawicy, prof. A. Skwarcenkowie, prof. Z. Sokolowski, major. Snieżkowski, inż. P. Starbrowsy, mec. L. Samorokowie, prez. R. Sumorok, mec. M. Strumiłło, mec. Świątecy, gen. A. Tupalscy, dr. Umiaszowsy, dziek. Wł. Zawadzoy, F. Zawadzoy.

Zaproszenia i bilety u Pań i Panów gospodarzy. Początek zabawy o godz. 10

Kronika policyjna.

— **Tragiczne zajście w koszarach policyjnej konesji.** Dnia 20-go lutego r. b. o godzinie 7-jej wieczorem w podwórzu przy stajni Konnego Oddziału na ul. Żeligowskiego 4, zo-tali zabici starsi posterunkowi Oddziału Konnego, Olszewski Wincenty i Truskowski Kazimierz, oraz ranny kulą w nogę przed. Oddziału Konnego Bohdziewicz Józef. Przy dochodzeniu stwierdzonem zostało, że st. posterunkowy Truskowski, zabił st. poster. Olszewskiego dwoma strzałami skierowanymi w kóło petyliczną, podczas gdy ten petuicą obowiązką furazera, zarzączył skład z sianiem, będąc odwrócony tyłem do strzelającego Truskowskiego. Na odgłos wystrzałów nadbiegł policjant, do którego zwrócił się Truskowski, by ten zawałt wachmistra Bohdziewicza, ponieważ tutaj strzelają, a gdy policjant odszedł, wówczas Truskowski ukrył się w stajni. Po niejakiem czasie nadszedł przodown. Bohdziewicz wraz z policjantem, a zauważwszy leżące Olszewskiego nachylił się nad nim, wówczas zaś ukryty Truskowski zaczął strzelać do przodown. Bohdziewicza, który począł uciekać, lecz został ranny w kolano jednym z trzech wystrzałów. Następnie st. poster. Truskowski udał się do kuźni i tam wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie.

Motywy tego wypadku jak widać z pozostawionych przez Truskowskiego listów były następujące: w stosunku do przod. Bohdziewicza Truskowski powdował się niechęcią, że ten będąc człowiekiem mało inteligentnym dobił się stopnia wachmistra i został jego przełożonym, zaś w stosunku do Olszewskiego zemstą za rzekome uwiedzenie i porzucenie jego kochanki.

Zamiar zabójstwa, jak widać również z pozostawionych listów, powstał u Truskowskiego już oddawna.

OFIARY

złożone w Administracji „Dziennika Wileńskiego”.

Na Skarb Narodowy.

1. Ks. R. Świrkowski 5 rb. srebro drobne (pięć rubli srebr. drobn.) 2) Bezymienna srebrny łańcuszek i pięćdziesiąt tys. mk. pol. 3) Stergiejłowa Adela sto tysięcy mk. pol. 4) Dr. Marja Mejer jeden krzyżyk złoty (56 pr.) 5) Juszkiewicz O. i K. srebrny nowy łańcuszek 6. Dominik Zdanowicz sto tysięcy 100.000. 7. Bezymiennie sto tysięcy mk. pol.

Na Macierz Szkolną.

Ku uczczeniu ś. p. Witolda Bociańskiego—Konstantostwo Gorsey 10 dolarów.

Dla najbliższych m. Wilna.

Ku uczczeniu ś. p. Gabryeli Malinowskiej—bezymiennie 50.000.000 mk.

Na Dom Serca Jezusowego.

Klasa III szkoły Nr 24 2.500.000 mk. Brana Szwarz 15.000.000 mk. z znalezionej swój zegarek i oddany w Administ. „Dziennika Wileńskiego”

Na biedną wdowę H. F.

Bezymiennie 3.000.000 mk.

Na nieuleczalnie chorą R.

Bezymiennie 3 000 000 mk. i. K. 5.000.000 Na Schronienie Tuberkulicznych przy Tow. Pań Miłos Sw. W. a Paulo zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Heli Kozłewskiej 3.000 000 mk.

KLUB NARODOWY.

W poniedziałek 25 b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu „Stowarzyszenia Techników”, Wileńska 33, odbędzie się kolejne posiedzenie Klubu Narodowego, na którym profesor U. S. B. p. Wacław Komarnieki wygłosi referat „O potrzebie zmiany ordynacji wyborczej”.

Wstęp dla członków, sympatyków i wprowadzonych przez nich gości za opłatą 500 tysięcy.

Jeszcze o powiatowych związkach komunalnych.

Od członka wydziału powiatowego sejmiku Wileńsko-Trockiego otrzymaliśmy pismo treści następującej:

Z powodu artykułu „Powiatowe Związki Komunalne”, podanym w dzienniku z dnia 7 lutego 1924 r., wprowadzającym w błąd opinię publiczną w sprawach zasadniczych samorządowych, uważam za swój obowiązek zaznaczyć co następuje:

- 1) Piszący artykuł powyższy widocznie nie zna ustawy samorządowej, a którą to uważamy za prowizorium biurokratyczne — nie zaś jako fundament egzystencji samorządów (co już miałem zaszczyt zaznaczyć na zjeździe rolnym w Wilnie);
- 2) nie zna rezolucji zjazdu sejmików w Warszawie w dn. 1 i 2 grudnia 1923 r.;
- 3) zapatruje się na poszczegól-

ne fakty życia samorządów z punktu widzenia parafji, nawet nie gminy (na pokrycie deficytów gmin, naprz. Sejmik Wileńsko-Trocki preliminował na rok 1924—12.919 frank. zlot.

4) wyciąga wnioski niezgodne z istotą rzeczy (n. p. o ziemstwach rosyjskich) nie tu miejsce dezydować o przyczynach upadku państwa rosyjskiego, natomiast twierdzą, że życie samorządowe byłoby już normalne, gdybyśmy mieli chociaż 75% praw ziemstwa rosyjskiego.

Proszę przyjąć wyrazy wysokiego poważania

(—) J. M. Falewicz.

Przyp. Red. Zamieszczając pismo powyższe, pozostawiamy autorowi artykułu „Powiatowe Związki Komunalne”, świetnemu znawcy spraw komunalnych, prawo repliki, uważając, iż rzeczowa polemika, nie przynosząc nikomu ujmy, znakomicie przyczynia się ku wyjaśnieniu sprawy.

Patryjotyczny czyn rodziny Zamojskich.

Władysław hr. Zamojski i siostra jego Marja, dzieci jenerałowej Zamojskiej z Działyńskich, wystosowali do Prezydenta Rzeczypospolitej następujące pismo:

„Już dawno za czasów niewoli postanowiliśmy to, cośmy posiadali tak zabezpieczyć, by i nadal polskiej służyło sprawie.

Od rozbioru Polski, każde powstanie Narodu, celem odzyskania utraconej niepodległości, jakiś przyniosło zaszczyt rodzinie właścicieli Kórnika: śmierć lub wyrok śmierci dla Działyńskiego. My, którym ostatni z nich spuścił swą przekazał, wydaleniu z Kórniką przez Niemców od długiego, bo trzydziestokilkoletniego szeregu lat, niejednemu musieliśmy przerwać rozpoczętą pracę. Mamy jednak nadzieję, że jak uzyskamy potwierdzenie, by majątki nasze nieru-

chome zostały zapisane, na niepodzieloną własność narodową i zapewnienie, że one pozostaną polem pracy polskiej i chrześcijańskiej, a że zarząd Zakładami, już na tych majątkach istniejącymi, lub mającymi na nich powstać, oddany będzie w ręce ustanowionego tym Statutem Kuratorium, to się niejedno da uzupełnić, niejedno uskutecznić na chwałę i pożytek Ojczyzny.

Dla zaznaczenia stosunków Zakładów Kórnickich do Kościoła i Ojczyzny, pragniemy gorąco, by patronat nad Zakładami Kórnickimi przyjął raczyli Prezydent Rzeczypospolitej i ks. Prymas.

Na mocy aktu dobra kórnickie i zakopiańskie stają się majątkiem narodowym. Zadaniem fundacji ma być utrzymanie i rozwój szkoły domowej pracy kobiet w Kórniku, wygnanej stamtąd przez Niemców i rozwijającej się od przeszło 40 l.; wychowanie młodzieży męskiej w duchu polskim i

katolickim; pomoc naukowa dla wyjątkowo zdolnych; utrzymanie nauki w Kórniku ze szczególnym zadaniem przypomnienia i wzbudzenia, co Polska wycierpiała i przechowywanie pamięci tych wśród obcych, którzy położyli zasługi wobec Polski, utrzymanie biblioteki kórnickiej i t. p.

Majątek ten jest niepodzielny i hipoteką obciążony być nie może. Zarządzanie w nim będzie oparte na statucie zakładów kórnickich, którego projekt został przez fundatorów złożony odpowiednim władzom.

Dar, uczyniony przez pp. Zamojskich, jest hojnym wsparciem kultury narodowej, a zarazem z formy swej holdem, złożonym Rzeczypospolitej. Wzorem będzie dla innych historycznych rodów szerokiego gestu obywatelskiego i głębokich uczuć synowskich Ojczyzny.

Kino-Teatr „HELIOS” ul. Wileńska 88.

Dziś! Dama do towarzystwa Dramat w 6 akt.

se słynną gwiazdą Erną Rognak i ulubieńcem kobiet, znanego z obr. „Złota Gelsza” i „Miss Venus” Willy Kajzer

II) Wesoła farsa w 2 akt. Na Kredyt i na Raty.

Kino-Teatr „Polonia” Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Dziś! Cudów—cud! Zachwyt i uwielbienie wzbudza najpiękniejszy męczyzna w świecie który zdobył serca Wileńszczyznianek Rudolfa Walentino słynny z obrazu „Szeik” w roli toreadora w wytwornym życiowym dramacie w 7 akt. według słynnej powieści hiszpańskiego pisarza W. Blasco Ibaneza KRWAWA ARENA, krew na piasku. Rzecz dzieje się w Sewilli. Wspaniałe walki byków.

Kobieta lekarz Dr. Abłamowiczowa choroby kobiece i akuszerka Kasztanowa 7. m. 7. g. 9—10 i 3—5.

Michał Czapliński, poszukuje żony Heleny Czaplińskiej. Ktoby wiedział o miejscu pobytu proszony o wiadomość do Kancelarii kościelnej kościoła Kalwaryjskiego.

!!! UWADZĘ P. P. ZIEMIAN I ROLNIKÓW!!!

KUPIJEMY W DOWOLNYCH ILOŚCIACH NASIONA:

KONICZNYN CZERWONEJ, BIAŁEJ, SZWEDZKIEJ, INKARNATKI, TYMOTKI, PELUSZKI, WYKI SZAREJ, SERADELLI, ŁUBINÓW, LNU i t. d.

POLECAMY:

Na zbliżający się sezon wiosenny: nasiona selekcyjnych zbóż, traw, roślin pastewnych, ogrody wyc. warzyw i t. d. gwarantowanej dobroci, kwalifikowanych przez stację Oceny Nasion. W interesach Sz. Klienteli jest jaknajwcześniejsze nadsyłanie zamówień. Maszyny i narzędzia Rolniczo-fabryk krajowych i zagranicznych pierwszorzędnej jakości.

HURT—DETA.

Cenniki, katalogi, oferty na żądanie odwrotną pocztą gratis i franko.

POLSKA SPÓŁKA HANDLOWO-PRZEMYSŁOWA „PLON”

w WILNIE ul. Portowa № 6c. DEPEZJE: „P.LON-WILNO” Telefon Nr. 799. REPREZENTACJE:

Spółki Akcyjnej „Granum”. Połączone krajowe Holowe Nasion Selekcyjnych. Spółki Akcyjnej Bronikowski, Grodzki i Wasilewski. Skład maszyn i narzędzi rolniczych.

Kobieta-Lekarz D-r Piotrowicz-Jurczenko Ordynator Szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Przenosiła się na ul. Zawalną 22. Przyjmuje wyłącznie panie od g. 2½—4½ pop.

Akuszerka z Warszawy udziela porad ciężarnym. Przyjmuje od 7 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

D-r medycyny B. SZYRWINDT Choroby: skórne, weneryczne, syfilis. Wielka 19. 10—1 i 4—7.

miot — garbarnia chromu. Firma istnieje od 1920 r. Właściciel Szmul Jakobson zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6-go lutego 1924 r. pod Nr. 892 wciągnięto:

R. H. A. 1—892. Firma: „Jonitowicz Bencel”. Siedziba w Wilnie ul. Zawalną Nr. 38. Przedmiot — sklep apteczny. Firma istnieje od 1900 r. Właściciel Jonitowicz Bencel zam. przy ulicy Nowogrodzkiej 4.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6-go lutego 1924 r. pod Nr. 891 wciągnięto:

R. H. A. 1—891. Firma: „Pracownia damskich ubrań i kapeluszy M-me Juchniewicz Ida”. Siedziba w Wilnie ul. Witoldowa 24. Firma istnieje od 1922 roku. Właścicielka Ida Juchniewicz zam. przy ulicy Krzywej 25.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6-go lutego 1924 r. pod Nr. 890 wciągnięto:

R. H. A. 1—890. Firma: „Sklep win, wódek i kolonialnych towarów Władysława Jasińskiego”. Siedziba w Wilnie ul. Wielka 56. Firma istnieje od 1919 r. Właściciel Władysław Jasiński zam. przy ul. Bazyliańskiej 1.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 5 lutego 1924 roku pod Nr. 877 wciągnięto:

R. H. A. 1—877. Firma: „Halpern Abram”. Siedziba w Wilnie ul. Wielka 66. Przedmiot — sklep galanterijny. Firma istnieje od 1 maja 1889 r. Właściciel Abram Halpern zam. przy ul. Sawicz 3.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6-go lutego 1924 r. pod Nr. 896 wciągnięto:

R. H. A. 1—896. Firma: „Flachshandel”. Jedwabnik Fajwusz”. Siedziba w Wilnie ul. Wielka 60. Przedmiot — skup lnu, siemienia i konopi. Firma istnieje od 5-go października 1922 r. Właściciel Fajwusz Jedwabnik zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6 lutego 1924 roku pod Nr. 883 wciągnięto:

R. H. A. 1—883. Firma: „Abram Joselson”. Siedziba w Wilnie Rynek Poltawski. Przedmiot — handel bydłem. Firma istnieje od 1920 r. Właściciel Joselson Abram zam. przy ul. M. Stefańskiej 21.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 14 lutego 1924 roku pod Nr. 663 wciągnięto dodatkowo wpis następującej firmy:

„J. Margolis i S-ka”. Spółka z dniem 15-go czerwca 1923 r. została zlikwidowana.

Dr. Marjan Mienicki Wileńska 34 m.3. Choroby weneryczne syfilis i skórne (leczenie szt. słońcem górskim). Przyjmuje od 4—7.

Dr. Med. E. Suszyński choroby weneryczne skórne, płciowe od 1—2 i od 4—7 wiecz. Ul. Mickiewicza 30.

KLINIKA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA Uniwersytetu St. B. (Bogusławska 3) przyjmuje chore i rodzące o każdej porze dnia i nocy. Bezpłatna poradnia (ambulatorium) od 10—12 godz. codziennie prócz dni świątecznych.

GWARANTUJEMY! za akurację wykonanie powierzonych robót w zakresie metalowym, a także reperacje maszyn i narzędzi rolniczych, jak również drobna reperacje: kucharek „Primus”, przedmiotów użytku gospodarstwa domowego, bielenie czystą angielską cyngą, — samowarów, kotłów, rondli i t. p.

Pracownia Wyrobów Metalowych **ALEKSANDRA FILIPINA** Wilno, ulica Zarzeczna Nr. 15.

OBWIESZCZENIE

Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej.

Podaje się do ogólnej wiadomości, iż w Wilnie, przy ul. Ostrobramskiej 5 została otwarta hurtownia wyrobów tytoniowych produkcji fabryk Państwowych, prowadzona przez Wileńsko-Trocki Powiatowy Spółdzielczy Bank.

W krótkim czasie mają być otwarte hurtownie: a) w Wilnie, przy boczniczy Tyszkiewicza, przy zbiegu ulic Słowackiego i Kijowskiej; b) w Oszmianie i c) w Grębokiem.

Po otwarciu tych hurtowni będzie wskazany dla każdej z nich rejon obsługi sklepowej, o czym będzie ogłoszone dodatkowo.

Na życzenie, do otwarcia wyżej wymienionych hurtowni do uruchomionej hurtowni (Ostrobramska Nr. 5) przydzielają się wszystkie sklepy, położone na terenie, podległym Wileńskiej Izbie Skarbowej.

Wobec czego wszyscy sprzedawcy wyrobów tytoniowych, obok wyrobów tytoniowych fabryk prywatnych, obowiązani są do nabycia i utrzymania stałe w ich sklepach wszystkich znajdujących się w hurtowni rządowych wyrobów tytoniowych, pod rygorem utraty koncesji, a to po myśl §§ 24 ust. IV i 20 Dz. Ust. R. R. 92 i 42 poz. 285. Wilno, dnia 21 lutego 1924 r.

(—) J. MALECKI Dyrektor.

CENNIK NASION produkcji nasion p. f. S. Wilpiszewski. Biuro agromaszynowe, (Sprzedaż w Wilnie w „Sklepie Rolniczym” Wielka 15. Szwarcowy 1) wyszedł z druku i wysła się na żądanie franco i gratis. Ceny konkurencyjne.

OGŁOSZENIE.

Dnia 14 go marca 1924 r. odbędzie się Walne Zebranie

S-ki Akc. „Polichemja”

w lokalu fabrycznym przy ul. Kijowskiej 40 o g. 12 p.p.

- Porządek dnia:
1. Sprawozdanie Zarządu i Kom. Rewizyjnej
  2. Wnioski Zarządu
  3. Wybory
  4. Wolne wnioski
- Akcyonariusze winni zastosować się do § 20 Statutu S-ki.

SADZONKI wyborowe 1-roczonej

sosny zwyczajnej i Banka polecają obecnie wznawione

Szkołki Lasów Garwolińskich stacja Garwolin, wł. spadk. K. Hordliczka.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6 lutego 1924 roku pod Nr. 895 wciągnięto:

R. H. A. 1—895. Firma: „Jewierowicz Morduch”. Siedziba zaulek Franciszkański Nr. 3. Przedmiot — pracownia stolarska. Firma istnieje od 1901 roku. Właściciel Jewierowicz Morduch zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6 lutego 1924 roku pod Nr. 894 wciągnięto:

R. H. A. 1—894. Firma: „Judelewicz Mojżesz”. Siedziba w Wilnie ul. Kijowska 4. Przedmiot — fabryka wód gazowych. Firma istnieje od 1914 roku. Właściciel Judelewicz Mojżesz zam. tamże.

Ogłoszenie.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 6 go lutego 1924 r. pod Nr. 893 wciągnięto:

R. H. A. 1—893. Firma: „Jakobson Szmul”. Siedziba w Wilnie ul. Nowogrodzka Nr. 100. Przed-

Dr. J. Bernsztejn Choroby skórne, weneryczne, syfilis i moczopłciowe. Przyjmuje 9—1 pp. 14—8 w. ul. Mickiewicza 28—5.

Kobieta lekarz Dr. Szwarc-Zeldowicz Choroby kobiece, weneryczne i moczopł. Pr. od 12—5. ul. Ad. Mickiewicza 24. Dr. med. ZELDOWICZ Chor. weneryczne, moczopł., syfilis i skórne. Pr. 9—1 i 5—8. ul. Ad. Mickiewicza 24.

Dr. L. Ginsberg Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej. Tel. 352 od 9—1 i 4—7.

Dr. Wołodźko ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od godz. 12—2 i 5—6. Zawalną 22.

Do sprz. sypialnia klou dania natural Empir, jadalnia dębowa ciemna, gabinet mahoniowy, oświetlony skórą. Moniuszki 19 m. 3.

Kupię 2 nikielowe łóżka z materacami w dobrym stanie, roboty przedwojennej. Oferty w Administracji „M. W.”

Dr. D. KENIGSBERG choroby weneryczne, syfilis i skórne, ul. Mickiewicza 4.

Technik dentystryczny pierwszorzędna siła krakowska, pracująca w platinie złocie i kauczuku, dziewięć lat w zawodzie, poszukuje spółki z lekarzem, ewentualnie odpowiedniej posady w Wilnie zgłoszenia: B. Iroczyńska Nowa-Wilejka, Kuczkuryzki.

Rządca rolny, energiczny, kawaler, ma chlubne świadectwa poszukuje posady. Adres: Lida, ekspedycja towarowa W. Wójtowicz.

Kupuję książki w rosyjskim języku. Trocka 4 m. 1.

Zgub. paszport za № 2536, wyd. przez Starostwo Oszmiańskie na imię Wincentego Sworobowicza, zam. we wsi Mickiewicz, pow. Oszm.—unieważnia się.

Zaraz potrzebuje pożyczki 2 miljaridy. Tamże sprzedaje się pianino. Wileńska Nr. 1 Cukiernia Hempla.

Znaleziono koszyk z mięsem na stacji Woropajewo. Upraszam się właściciela zgłosić się Ostrobramska Nr. 4. Piekarnia Warszawska.

Sprzedaje się młyn pałowy i tartak w dobrym punkcie i całe zabudowania w pow. Święciańskim. Dowiedzieć się Wilno, Szkapłerna № 16 m. 1-

Akademik energiczny, zdolny, sumienny poszukuje jakiegokolwiek zajęcia biurowego, lub korepetycji. Oferty pisemne: Popowska 12, m. 1.

19.11 skradz. dowód osobisty za № 4168 wydany w roku 1923 przez Starostwo m. Pińska, oraz skradz. książkę wojskową wyd. przez P. K. U. m. Wilna w 1923 roku rocznika 1885 Kateg. c. II na imię Sroła Ceglara zamieszkałego przy ul. Piwnej 2 m. 38.

Wdowa obciążona rodziną prosi o pomoc materialną. Łaskawe datki prosi składać do „Adm. Dz. Wil.” pod „H. F.”

DRUKARNIA JÓZEFA ZAWADZKIEGO UL. ŚW. ANNY Nr 3

PRZYJMUJE WSZELKIE ROBOTY W ZAKRESIE DRUKARSTWA WCHODZĄCE

